
Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen

Update 2012

Wouter Vanderbiesen

Februari 2014

Methodologie

Steunpunt Werk en Sociale Economie

Parkstraat 45 bus 5303 - 3000 Leuven

T: +32 (0)16 32 32 39

steunpuntwse@kuleuven.be

www.steunpuntwse.be

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen.

Update 2012

Steunpunt WSE i.s.m. Departement WSE

Een onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening, in het kader van het Vlaams Programma Strategisch Arbeidsmarktonderzoek.

Vanderbiesen, W.

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen. Update 2012.

Leuven: Steunpunt Werk en Sociale Economie

Copyright (2014)

Steunpunt Werk en Sociale Economie
Parkstraat 45 bus 5303 – B-3000 Leuven
T: +32(0)16 32 32 39
steunpuntwse@kuleuven.be
www.steunpuntwse.be

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this report may be reproduced in any form, by mimeograph, film or any other means, without permission in writing from the publisher.

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Bevolking

- 1.1. Concept
- 1.2. Bronstatistieken
- 1.3. Harmonisatie

2. Beroepsbevolking

- 2.1. Concept

3. Werkloze beroepsbevolking

- 3.1. Concept
- 3.2. Bronstatistieken
- 3.3. Harmonisatie

4. Werkende beroepsbevolking

- 4.1. Concept
- 4.2. Bronstatistieken
  - 4.2.1. RSZ- en RSZPPO-statistieken naar woonplaats
  - 4.2.2. RSVZ
- 4.3. Harmonisatie
- 4.4. Bijschattingen
  - 4.4.1. PWA-werknemers
  - 4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO
  - 4.4.3. Uitgaande grensarbeid
- 4.5. Eindcorrecties

5. Niet-beroepsactieve bevolking

- 5.1. Concept
- 5.2. Bronstatistieken
- 5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2012

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

- 7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en regime
  - 7.1.1. Bron
  - 7.1.2. Definities
  - 7.1.3. Tabellen
  - 7.1.4. Integratie
- 7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut
  - 7.2.1. Bron
  - 7.2.2. Definities
  - 7.2.3. Tabellen
  - 7.2.4. Integratie

Lijst tabellen

- Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse Arbeidsrekening
- Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2012)
- Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2012)
- Tabel 9. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2011)
- Tabel 10a/10b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 11a/11b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2012)
- Tabel 12a/12b. Bevolking (15-64 jaar / 20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2012)

Inleiding

Een arbeidsrekening is een raamwerk voor het integreren van arbeidsmarktstatistieken: een intern consistente raming van kernvariabelen met betrekking tot de arbeidsmarkt. In de arbeidsrekening wordt bestaande arbeidsmarktinformatie in een logisch geheel van op elkaar aansluitende gegevens geïntegreerd met duidelijk gedefinieerde begrippen en identiteitsrelaties. De primaire doelstelling van dit integratieproces bestaat erin om op een systematische wijze inzicht te bieden in de toestand en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (Herremans, 2007).

Tabel 1 geeft een overzicht van de voornaamste componenten die we in de Vlaamse arbeidsrekening behandelen: de bevolking naar socio-economische positie, de binnenlandse werkgelegenheid, de jobs, de vacatures en de vestigingen. De conceptuele definities dienen als leidraad bij het uitvoeren van de Vlaamse arbeidsrekening. Ze vormen het vertrekpunt voor het uitwerken van de methodologie en de concrete invulling van de arbeidsrekening. Voor de uitvoering van de Vlaamse arbeidsrekening vertrekken we van het jaar 2006 als nulmeting.

Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse arbeidsrekening

Component	Definitie	
Bevolking naar socio-economische positie	Totale bevolking	Personen die in België / het Vlaams Gewest wonen
	Niet-beroepsactieve bevolking	Inwoners die niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk
	Beroepsbevolking	Inwoners die ofwel werken ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.
	Werkloze beroepsbevolking	Inwoners die niet werken, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk
	Werkende beroepsbevolking	Inwoners die werken
Binnenlandse werkgelegenheid	Arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in personen of arbeidsvolume	
Jobs	Vervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen = arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in arbeidsplaatsen	
Vacatures	Onvervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen	
Vestigingen	In België / Vlaanderen gevestigde productie-eenheden	

Bron: Herremans, 2007

In het voorjaar van 2008 werd de nulmeting van de bevolking naar socio-economische positie gelanceerd. Hierbij ging het om gegevens met betrekking tot het jaargemiddelde van 2006. De methodologie van de raming van de bevolking naar socio-economische positie alsook de raming van meer gedetailleerde gegevens over de werkenden wordt uitvoerig beschreven in de WSE-rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: detailtabellen nulmeting 2006'.¹

¹ Beide rapporten zijn te downloaden via www.steunpuntwse.be in de rubriek Publicaties (publicatietype 'Methodologie')

De methodologie van de nulmeting 2006 werd ook aangehouden bij de berekening van de update van de gegevens met betrekking tot 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012. Voorliggend rapport zal zich dan ook voornamelijk toespitsen op een aantal verfijningen en aanpassingen in deze methodologie. Bij de berekeningen met betrekking tot 2012, die identiek verliepen aan de berekeningen voor 2006, wordt verwezen naar de methodologische rapporten over de nulmeting 2006.

Bij de berekeningen worden telkens vier stappen doorlopen: (1) selectie van bronstatistieken, (2) harmonisatie, (3) bijschattingen en (4) eindcorrecties.

Stap 1. Selectie bronstatistieken

Een eerste stap bij het uitwerken van de arbeidsrekening is de selectie van de meest nauwkeurige statistieken voor het meten van (een subcategorie van) de componenten. De geselecteerde bronstatistieken leveren de basisgegevens van waaruit de raming opgesteld wordt.

Stap 2. Harmonisatie

De bronstatistieken voldoen niet steeds aan de begrippen en identiteitsrelaties zoals vooropgesteld in het concept van de Vlaamse arbeidsrekening. De harmonisatie houdt in dat we corrigeren voor verschillen in populaties, definities, classificaties, meetmomenten en kenmerken. In deze stap toetsen we de gegevens uit de bronstatistieken aan de populaties, definities e.d. zoals beschreven in het concept van de arbeidsrekening. Op basis hiervan werken we een methodologie uit voor het aanpassen of harmoniseren van de primaire gegevens.

Stap 3. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de kernvariabelen of componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

Stap 4. Eindcorrecties

Een laatste stap betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles.

1. Bevolking

1.1. Concept

De bevolking bestaat uit alle personen die in België / het Vlaams Gewest wonen.

1.2. Bronstatistieken

De bronstatistiek wordt gevormd door de bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie. Op basis van informatie uit het Rijksregister van natuurlijke personen, levert deze bronstatistiek onder meer een verdeling van de totale bevolking volgens geslacht, leeftijd en gemeente van de woonplaats.

1.3. Harmonisatie

De statistieken zijn beschikbaar per 1 januari van elk jaar, opgesplitst volgens gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De cijfers per 1 januari worden omgerekend naar een jaargemiddelde. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 2 geven we de cijfers weer van de harmonisatie van de Vlaamse en Belgische bevolking in 2012.

Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (Vlaams Gewest en België; 2012)

Totaal		Vlaams Gewest	België
1 januari 2012		6 350 885	11 036 164
1 januari 2013		6 381 952	11 099 746
jaargemiddelde 2012	= (1 januari 2012 + 1 januari 2013) / 2	6 366 419	11 067 955
15-64 jaar		Vlaams Gewest	België
1 januari 2012		4 143 567	7 238 147
1 januari 2013		4 148 685	7 255 671
jaargemiddelde 2012	= (1 januari 2012 + 1 januari 2013) / 2	4 146 126	7 246 909

Bron: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek - Bevolkingsstatistieken (Bewerking Steunpunt WSE)

Opmerking: vanaf 2009 worden in de aangeleverde databestanden van de FOD Economie in cellen van minder dan drie personen geen absoluut aantal meer opgenomen. Deze cellen – van 1 tot 3 personen – worden allen gehercodeerd tot 2. Dit heeft tot gevolg dat het totale bevolkingscijfer uit de Vlaamse Arbeidsrekening licht afwijkt van dit van de FOD Economie (afwijking van ongeveer 200 personen over het hele bestand, voornamelijk in de leeftijdsgroep van 95 jaar en ouder).

2. Beroepsbevolking

2.1. Concept

De beroepsbevolking bestaat uit personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en tijdens een referentieperiode ofwel aan het werk zijn ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. We maken een onderscheid tussen de werkloze en de werkende beroepsbevolking.

3. Werkloze beroepsbevolking

3.1. Concept

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode geen werk hebben, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.

3.2. Bronstatistieken

De bronstatistieken zijn de drie gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties: VDAB, FOREM en Actiris. Hun data over de niet-werkende werkzoekenden worden verzameld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

De niet-werkende werkzoekenden zijn de werkzoekenden met de hoogste graad van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en bestaan uit vier categorieën:

- (1) De **werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)**. Het gaat hier om de werklozen die voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden enerzijds met betrekking tot de volledige werkloosheidsuitkeringen op basis van vroegere arbeidsprestaties en anderzijds met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies. Ze zijn verplicht ingeschreven als werkzoekende voor een voltijdse betrekking.
- (2) De **werkzoekende jongeren in Beroepsinschakelingstijd (BIT)** (cf. schoolverlaters). Jongeren die hun studies beëindigd hebben, moeten – vooraleer ze recht hebben op een inschakelingsuitkering (waarna ze tot categorie (1) behoren) – een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden doorlopen.
- (3) De **vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Dit zijn werkzoekenden die geen recht op uitkeringen hebben, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven.
- (4) **Andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Het gaat hier om de werkzoekenden ten laste van het OCMW, de werkzoekenden die geregistreerd zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de werkzoekenden in deeltijds onderwijs en de van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden.

3.3. Harmonisatie

We tellen de personen die op de laatste dag van de maand bij een publieke bemiddelingsdienst ingeschreven zijn als niet-werkende werkzoekenden (nwwz). De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 3 geven we de cijfers weer van de harmonisatie voor het Vlaams gewest en België in 2012.

Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2012)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/12		203 551	561 517
28/feb/12		201 888	558 552
31/mrt/12		195 942	545 590
30/apr/12		191 358	536 183
31/mei/12		188 183	527 526
30/jun/12		189 382	530 301
31/jul/12		214 380	581 594
31/aug/12		224 288	598 565
30/sep/12		216 175	583 610
31/okt/12		210 462	571 317
30/nov/12		207 168	563 109
31/dec/12		209 973	564 699
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '12	$(31 \text{ januari '12} + 28 \text{ februari '12} + 31 \text{ maart '12}) / 3$	200 460	555 220
gemiddelde 2de kwartaal '12	$(30 \text{ april '12} + 31 \text{ mei '12} + 30 \text{ juni '12}) / 3$	189 641	531 337
gemiddelde 3de kwartaal '12	$(31 \text{ juli '12} + 31 \text{ augustus '12} + 30 \text{ september '12}) / 3$	218 281	587 923
gemiddelde 4de kwartaal '12	$(31 \text{ oktober '12} + 30 \text{ november '12} + 31 \text{ december '12}) / 3$	209 201	566 375
Stap 2			
jaargemiddelde 2012	$(\text{gemiddelde 1ste kwartaal '12} + \text{gemiddelde 2de kwartaal '12} + \text{gemiddelde 3de kwartaal '12} + \text{gemiddelde 4de kwartaal '12}) / 4$	204 396	560 214

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt WSE)

4. Werkende beroepsbevolking

4.1. Concept

De werkende beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode betaalde arbeid verrichten. Ook diegenen die tijdelijk afwezig zijn van het werk, maar onder een formele arbeidsovereenkomst ressorteren, behoren tot de werkende beroepsbevolking (bijvoorbeeld bij ziekte, zwangerschapsverlof, vakantie).

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) **Loontrekkenden** - De loontrekkenden zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) **Zelfstandigen** - De zelfstandigen zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken en zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) **Helpers** - De helpers zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

De informele werknemers (zwartwerk) omvatten we voorlopig niet in de Vlaamse arbeidsrekening. Er bestaat vooralsnog geen stabiele en gevalideerde methode om deze categorie van werknemers op een coherente manier te integreren in de Vlaamse arbeidsrekening tot op niveau van de gemeenten.

4.2. Bronstatistieken

4.2.1. RSZ- en RSZPPO-statistieken naar woonplaats

De voornaamste bronstatistieken voor de raming van het aantal loontrekkenden worden gevormd door de statistieken naar woonplaats van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Overheden (RSZPPO). Voor de raming van de werkende beroepsbevolking in de arbeidsrekening wordt gebruik gemaakt van de kenmerken leeftijd, geslacht en hoofdverblijfplaats.

4.2.2. RSVZ

Voor de telling van het aantal zelfstandigen en helpers gebruiken we de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) als bronstatistiek, meer bepaald de telling van de aangesloten verzekeringsplichtigen. Iemand is verzekeringsplichtig

wanneer het sociaal statuut der zelfstandigen op hem van toepassing is wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige of helper.

Een zelfstandige wordt door het RSVZ gedefinieerd als iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut verbonden te zijn. Een helper wordt gedefinieerd als iedere persoon die een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder tegenover hem door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden. Er worden telkens drie hoedanigheden onderscheiden. Men kan zijn activiteit als zelfstandige of helper uitoefenen in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen.

Correctie zelfstandigen en helpers na pensioen

Bij de berekening van het aantal zelfstandigen en helpers na pensioen stelt zich een probleem. De meeste zelfstandigen en helpers na pensioen zijn ouder dan 65 jaar. Echter, we vermoeden dat sommige zelfstandigen en helpers na pensioen zich in dit statuut bevinden hoewel ze niet meer actief zijn. Ze zijn vergeten zich uit te schrijven bij de RSVZ of het is voordeliger om ingeschreven te blijven bij de RSVZ.

Om hiervoor te corrigeren doen we een beroep op de RSVZ-statistieken naar inkomen, en kiezen ervoor om alle zelfstandigen/helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar én die een inkomen hebben dat gelijk is aan nul, te elimineren uit de telling. Hierdoor benaderen we beter het effectief aantal zelfstandigen en helpers na pensioen. Het nadeel is dat de aanduiding 'inkomen gelijk aan nul' ook kan inhouden dat de zelfstandige/helper in kwestie verlieslatend is en daardoor onterecht niet wordt meegeteld. Echter, we vermoeden dat dergelijke situaties zich nauwelijks voordoen bij zelfstandigen en helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar en dat de 'onterechte verwijderingen' tot een minimum worden herleid.

4.3. Harmonisatie

De statistieken van RSZ, RSZPPO en RSVZ werden op dezelfde manier geharmoniseerd als in de berekeningen van de nulmeting 2006. Tabellen 4 en 5 geven een overzicht van de cijfers. In een latere stap worden deze statistieken verder gecorrigeerd op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ (zie paragraaf 4.5).

Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2012)

		Woonplaats België	Woonplaats Vlaams Gewest
4de kwartaal 2011*	Gekend bij RSZ	3 307 024	2 082 808
	Gekend bij RSZPPO	358 834	192 623
	Gekend bij RSVZ	889 148	557 300
	Zelfstandige in hoofdberoep	606 125	372 683
	Zelfstandige in bijberoep	208 029	132 672
	Zelfstandige na pensioen	7 290	5 175

	Helper in hoofdberoep	59 797	41 819
	Helper in bijberoep	7 703	4 790
	Helper na pensioen	204	161
1ste kwartaal 2012	Gekend bij RSZ	3 310 512	2 087 650
	Gekend bij RSZPPO	358 592	191 614
	Gekend bij RSVZ	892 809	558 992
	Zelfstandige in hoofdberoep	608 378	373 777
	Zelfstandige in bijberoep	209 724	133 679
	Zelfstandige na pensioen	7 461	5 306
	Helper in hoofdberoep	59 316	41 304
	Helper in bijberoep	7 730	4 772
	Helper na pensioen	201	155
2de kwartaal 2012	Gekend bij RSZ	3 302 233	2 084 666
	Gekend bij RSZPPO	358 956	192 163
	Gekend bij RSVZ	896 470	560 684
	Zelfstandige in hoofdberoep	610 632	374 870
	Zelfstandige in bijberoep	211 418	134 685
	Zelfstandige na pensioen	7 632	5 437
	Helper in hoofdberoep	58 835	40 790
	Helper in bijberoep	7 756	4 753
	Helper na pensioen	198	150
3de kwartaal 2012	Gekend bij RSZ	3 310 322	2 090 126
	Gekend bij RSZPPO	356 854	190 778
	Gekend bij RSVZ	900 130	562 375
	Zelfstandige in hoofdberoep	612 885	375 964
	Zelfstandige in bijberoep	213 113	135 692
	Zelfstandige na pensioen	7 803	5 567
	Helper in hoofdberoep	58 353	40 275
	Helper in bijberoep	7 783	4 735
	Helper na pensioen	194	144
4de kwartaal 2012	Gekend bij RSZ	3 298 601	2 081 679
	Gekend bij RSZPPO	361 292	193 035
	Gekend bij RSVZ	903 791	564 067
	Zelfstandige in hoofdberoep	615 138	377 057
	Zelfstandige in bijberoep	214 807	136 698
	Zelfstandige na pensioen	7 974	5 698
	Helper in hoofdberoep	57 872	39 760
	Helper in bijberoep	7 809	4 716
	Helper na pensioen	191	138

Bron: RSZ, RSZPPO, RSVZ (Bewerking Steunpunt WSE)

* In navolging van de herzieningen in de statistieken van de loontrekkende tewerkstelling bij de RSZ in 2011 (cf. het Capelo-project), werd in de RSZ-kwartaalbestanden voor 2012 nog een bijkomende correctie gedaan voor werknemers van het ministerie van Defensie, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden. Voor de betrokken sector 'Algemene Overheidsdiensten', waaronder Defensie valt (cf. Nace-sector 84.2) geldt daarom dat de telling voor het 4de kwartaal 2011 werd gelijkgesteld aan deze voor het (gecorrigeerde) 1ste kwartaal 2012. Voor de overige sectoren verliep de berekening van het jaargemiddelde zoals gewoonlijk.

Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2012)

(15-64 jaar)	Berekening	Eindresultaat	
Zelfstandigen in hoofdberoep		België	Vlaams Gewest
31/dec/11		606 125	372 683
31/dec/12		615 138	377 057
30/jun/12	(31 december 2011 + 31 december 2012) / 2	610 632	374 870
31/mrt/12	(31 december 2011 + 30 juni 2012) / 2	608 378	373 777
31/sept/12	(30 juni 2012 + 31 december 2012) / 2	612 885	375 964
Zelfstandigen in bijberoep			
31/dec/11		208 029	132 672
31/dec/12		214 807	136 698
30/jun/12	(31 december 2011 + 31 december 2012) / 2	211 418	134 685
31/mrt/12	(31 december 2011 + 30 juni 2012) / 2	209 724	133 679
31/sept/12	(30 juni 2012 + 31 december 2012) / 2	213 113	135 692
Zelfstandigen na pensioen			
31/dec/11		7 290	5 175
31/dec/12		7 974	5 698
30/jun/12	(31 december 2011 + 31 december 2012) / 2	7 632	5 437
31/mrt/12	(31 december 2011 + 30 juni 2012) / 2	7 461	5 306
31/sept/12	(30 juni 2012 + 31 december 2012) / 2	7 803	5 567
Helpers in hoofdberoep			
31/dec/11		59 797	41 819
31/dec/12		57 872	39 760
30/jun/12	(31 december 2011 + 31 december 2012) / 2	58 835	40 790
31/mrt/12	(31 december 2011 + 30 juni 2012) / 2	59 316	41 304
31/sept/12	(30 juni 2012 + 31 december 2012) / 2	58 353	40 275
Helpers in bijberoep			
31/dec/11		7 703	4 790
31/dec/12		7 809	4 716
30/jun/12	(31 december 2011 + 31 december 2012) / 2	7 756	4 753
31/mrt/12	(31 december 2011 + 30 juni 2012) / 2	7 730	4 772
31/sept/12	(30 juni 2012 + 31 december 2012) / 2	7 783	4 735
Helpers na pensioen			
31/dec/11		204	161
31/dec/12		191	138
30/jun/12	(31 december 2011 + 31 december 2012) / 2	198	150
31/mrt/12	(31 december 2011 + 30 juni 2012) / 2	201	155
31/sept/12	(30 juni 2012 + 31 december 2012) / 2	194	144

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt WSE)

4.4. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

4.4.1. PWA-werknemers

Elke gemeente moet (eventueel samen met andere gemeenten) een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) oprichten. Dit agentschap is, in samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), bevoegd voor de organisatie en de controle van activiteiten die men niet aantreft in de reguliere arbeidscircuits. Verder zijn de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen ook bevoegd om buurtwerken of -diensten te leveren.

De PWA-werknemers zijn dus eigenlijk werkenden, maar zijn omwille van de manier waarop hun werk wordt gefinancierd en georganiseerd niet gekend via de bronstatistieken. Zij moeten daarom op een andere manier bijgeschat worden. Dit gebeurt via statistieken van de RVA. Hierin worden alle personen geteld die op de laatste dag van de maand bij de RVA gekend zijn als PWA-werknemer. De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De gegevens op de laatste dag van de maand worden omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden. Deze berekeningen verliepen analoog aan de berekeningen van het aantal niet-werkende werkzoekenden (zie paragraaf 3.3). In tabel 6 geven we de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België in 2012.

Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2012)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/12		1 141	1 442
28/feb/12		946	1 217
31/mrt/12		1 107	1 386
30/apr/12		1 061	1 349
31/mei/12		1 098	1 378
30/jun/12		995	1 271
31/jul/12		1 141	1 424
31/aug/12		1 139	1 416
30/sep/12		1 040	1 310
31/okt/12		1 089	1 353
30/nov/12		1 002	1 258
31/dec/12		1 128	1 391
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '12	$(31 \text{ januari '12} + 28 \text{ februari '12} + 31 \text{ maart '12}) / 3$	1 065	1 348
gemiddelde 2de kwartaal '12	$(30 \text{ april '12} + 31 \text{ mei '12} + 30 \text{ juni '12}) / 3$	1 051	1 333
gemiddelde 3de kwartaal '12	$(31 \text{ juli '12} + 31 \text{ augustus '12} + 30 \text{ september '12}) / 3$	1 107	1 383
gemiddelde 4de kwartaal '12	$(31 \text{ oktober '12} + 30 \text{ november '12} + 31 \text{ december '12}) / 3$	1 073	1 334

Stap 2 jaargemiddelde 2012	(gemiddelde 1ste kwartaal '12 + gemiddelde 2de kwartaal '12 + gemiddelde 3de kwartaal '12 + gemiddelde 4de kwartaal '12) / 4	1 074	1 350
--------------------------------------	--	-------	-------

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt WSE)

4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO

Studenten die tewerkgesteld zijn met een schriftelijke overeenkomst voor studenten en die enkel onderworpen zijn aan een solidariteitsbijdrage, zijn niet gekend via de bronstatistieken van RSZ en RSZPPO. Zij moeten als bijschatting opgenomen worden.

Sinds 1 januari 2012 voorziet een nieuwe regelgeving voor studentenarbeid een jaarlijks contingent van 50 werkdagen met verminderde sociale zekerheidsbijdragen, ongeacht de periode waarin deze worden gewerkt. Voorheen waren er dat maximaal 23 dagen gedurende de zomermaanden (het derde kwartaal) en 23 verspreid over de overige drie kwartalen.²

Deze aanpassing in de regelgeving heeft ook geleid tot een aanpassing van de methodologie om de studentenarbeid te berekenen. Om de studenten te berekenen doen we een beroep op gegevens van RSZ en RSZPPO. Het gaat daarbij om de som van alle studenten met een studentencontract die in de loop van het kwartaal bij RSZ of RSZPPO gekend waren. Om dubbeltellingen te vermijden met de reguliere tewerkstelling, gemeten op de laatste kwartaaldag, nemen we enkel de studenten in beschouwing die op de laatste dag van het kwartaal niet gekend zijn in een ander statuut.³ De cijfers zijn per kwartaal beschikbaar, opgesplitst naar geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en gemeente.

Om te komen tot een gemiddeld aantal studenten per kwartaal wordt rekening gehouden met het maximum toegelaten aantal van 50 werkdagen studentenarbeid op jaarbasis. Hierbij wordt het contingent van 50 werkdagen verdeeld over de vier kwartalen à rato van het aantal getelde studenten in de loop van deze kwartalen. Deze toegekende ('toegelaten') dagen per kwartaal worden vervolgens afgezet op het totaal aantal dagen in elk kwartaal (91 of 92). En die verhouding zal vervolgens worden toegepast om de raming te maken van het gemiddeld aantal studenten per kwartaal.

Bijvoorbeeld: 42% van alle studenten die in de loop van de vier kwartalen 2012 gekend waren bij RSZ tellen we in het derde kwartaal van dat jaar. Bijgevolg gaan we er van uit dat globaal genomen 21 van de 50 werkdagen werden verricht in dit kwartaal ($50 \times 0,42 = 21$). Om het gemiddeld aantal studenten in het derde kwartaal – dat 92 dagen telt – te berekenen wordt de verhouding $21/92$ toegepast op het totaal aantal studenten dat *gedurende* dit kwartaal geteld werd, namelijk: $316\ 222 \times (21/92) = 72\ 181$ (tabel 7).

² Zie voor meer info het methodologisch rapport 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' (Stevens & Herremans, 2008)

³ Bij RSZ: variabele stat2=0; bij RSZPPO: de student heeft geen ander contract

Op basis van de gemiddelde aantallen voor de vier kwartalen wordt tot slot een jaargemiddelde berekend als het gemiddelde van de vier kwartaalgemiddelden. In tabel 7 geven we de cijfers weer voor het Vlaams gewest en België in 2012.

Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2012)

	Vlaams Gewest		België		
	RSZ	RSZPPO	RSZ	RSZPPO	
Aantal studenten (met enkel een studentencontract)					
gedurende het 1ste kwartaal 2012	80 879	1 691	120 903	2 991	
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (a)</i>	<i>(17%)</i>	<i>(8%)</i>	<i>(16%)</i>	<i>(8%)</i>	
gedurende het 2de kwartaal 2012	107 625	2 696	161 498	4 548	
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (b)</i>	<i>(22%)</i>	<i>(12%)</i>	<i>(22%)</i>	<i>(12%)</i>	
gedurende het 3de kwartaal 2012	204 802	15 900	316 222	27 707	
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (c)</i>	<i>(42%)</i>	<i>(72%)</i>	<i>(43%)</i>	<i>(72%)</i>	
gedurende het 4de kwartaal 2012	94 086	1 817	142 171	3 073	
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (d)</i>	<i>(19%)</i>	<i>(8%)</i>	<i>(19%)</i>	<i>(8%)</i>	
Totaal 2012	487 392	22 104	740 794	38 319	
<i>(%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	
Aantal toegelaten dagen (50 in totaal)					
1ste kwartaal 2012 <i>50 dagen * (a)</i>	8	4	8	4	
2de kwartaal 2012 <i>50 dagen * (b)</i>	11	6	11	6	
3de kwartaal 2012 <i>50 dagen * (c)</i>	21	36	21	36	
4de kwartaal 2012 <i>50 dagen * (d)</i>	10	4	10	4	
	50	50	50	50	
Stap 1: raming gemiddeld aantal studenten per kwartaal					
1ste kwartaal 2012	gedurende 1ste kwartaal * (8/91) (VL) of (4/91) (B)	7 110	74	10 629	131
2de kwartaal 2012	gedurende 2de kwartaal * (11/91) (VL) of (6/91) (B)	13 010	178	19 522	300
3de kwartaal 2012	gedurende 3de kwartaal * (21/92) (VL) of (36/92)(B)	46 748	6 222	72 181	10 842
4de kwartaal 2012	gedurende 4de kwartaal * (10/92) (VL) of (4/92) (B)	10 227	79	15 453	134
Stap 2: raming jaargemiddelde aantal studenten					
jaargemiddelde '12	(gem. 1ste kwartaal '11 + gem. 2de kwartaal '11 + gem. 3de kwartaal '11 + gem. 4de kwartaal '11) / 4	19 274	1 638	29 446	2 852

Bron: RSZ, RSZPPO (Bewerking Steunpunt WSE)

4.4.3. Uitgaande grensarbeid

Personen met een woonplaats in België en een werkplaats in het buitenland vormen de uitgaande grensarbeid en behoren als dusdanig ook tot de werkende beroepsbevolking. Toch zijn deze personen niet gekend in de bronstatistieken. Immers, de bronstatistieken baseren zich op de aangiften van de werkgevers met activiteit in België. Indien de werkgever zich in het buitenland bevindt, valt hij niet onder het Belgische sociale zekerheidssysteem en is hij

niet gekend in de bronstatistieken. Bijgevolg moet de uitgaande grensarbeid als bijschatting worden opgenomen. We nemen enkel de uitgaande grensarbeid naar de buurlanden op.

Volgens het zogenaamde ‘werklandprincipe’ betaalt een werknemer sociale bijdragen in het land waar hij werkt. Wie dus in een ander EER-land of Zwitserland werkt en in België woont, betaalt zijn sociale bijdragen in die lidstaat. Om in België ook medische verzorging te genieten, moet de werknemer bij zijn buitenlandse ziekenfonds een formulier E106 aanvragen. Is het werkland Luxemburg, dan moet er een ander formulier aangevraagd worden, namelijk het formulier BL1. De formulieren E106 of BL1 die het buitenlandse ziekenfonds afgeleverd heeft, moeten aan het Belgische ziekenfonds overgemaakt worden. De personen die dergelijk formulier overmaken aan een Belgisch ziekenfonds, zijn gekend in de statistieken van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV).

In de nulmeting van 2006 werd voor de grensarbeid naar Duitsland, Frankrijk en Luxemburg gebruik gemaakt van alternatieve bronnen. Dit omdat de RIZIV-statistieken niet steeds een volledig of voldoende gedetailleerd beeld geven van de uitgaande grensarbeid.

Echter, de praktijk leerde dat het verschil tussen de totale uitgaande grensarbeid berekend uitsluitend op basis van het RIZIV enerzijds en berekend op basis van de alternatieve bronnen in combinatie met het RIZIV anderzijds relatief beperkt is. Bovendien is de toelevering van statistieken van de alternatieve bronnen waarvan sprake niet steeds verzekerd. De statistieken van het RIZIV worden met vaste regelmaat toegeleverd en passen binnen de idee van een administratieve telling van de werkende beroepsbevolking. Bijgevolg hebben we ervoor gekozen om vanaf 2007 uitsluitend met RIZIV-statistieken te werken, die verder verdeeld worden naar gedetailleerde leeftijdsklassen en naar Belgische woongemeenten op basis van de Sociaal-Economische Enquête of – voor de werkenden in het land Luxemburg die wonen in de provincie Luxemburg – op basis van de gegevens van IWEPS.

Een tweede aanpassing met betrekking tot de berekening van de uitgaande grensarbeid betreft het meetmoment. Indien we de methodologie van de nulmeting zouden volgen, dienen we te beschikken over data per 30 juni 2013 om een jaargemiddelde voor 2012 te berekenen. Echter, gezien de latere timing waarop deze statistieken beschikbaar zouden komen, werd er voor geopteerd om vanaf 2007 te werken met de RIZIV-statistieken op 30 juni en deze cijfers te beschouwen als het jaargemiddelde. Uit een eerdere oefening op de cijfers voor beide meetmomenten bleek dat het verschil tussen een telling op 30 juni en een jaargemiddelde uiterst beperkt is.

Tabel 8 geeft een overzicht van de cijfers voor het Vlaams Gewest en België anno 2012. We onderscheiden vier groepen volgens het buurland waar men zijn job uitoefent.

Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2012)

	Vlaams Gewest	België
Naar Duitsland	461	5 785
Naar Luxemburg	883	6 660
Naar Frankrijk	941	37 623
Naar Nederland	32 428	33 961
Totaal	34 713	84 029

Bron: RIZIV (Bewerking Steunpunt WSE)

4.5. Eindcorrecties

Een laatste stap bij het berekenen van de werkende beroepsbevolking betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles. Op basis van de bronstatistieken – RSZ, RSZPPO en RSVZ – kunnen dubbeltellingen niet worden uitgesloten. Een persoon kan gekend zijn bij RSZ en/of bij RSZPPO en/of bij RSVZ. Willen we komen tot een telling van het aantal werkenden waarbij elke persoon slechts een enkele maal geteld wordt, dan moet voor dergelijke dubbeltellingen gecontroleerd worden.

Deze correctie gebeurt op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWH AM&SB) bij de KSZ. In het DWH AM&SB worden statistieken van verschillende sociale zekerheidsinstellingen onderling gekoppeld, waaronder ook de drie bronstatistieken.

Hierdoor is het mogelijk om op basis van het DWH AM&SB voor elke persoon na te gaan of hij via meerdere bronstatistieken als werkende staat geregistreerd. Op die manier zijn dubbeltellingen op te sporen. Voor de zelfstandigen en helpers in bijberoep houden we hierbij ook rekening met een eventueel statuut bij de RVA. We willen enkel de zelfstandigen en helpers in bijberoep tellen als werkenden wanneer zij niet gekend zijn bij de RVA.

Het DWH AM&SB is onderhevig aan een zekere decalage in de tijd. Op het moment van de berekening van de werkende beroepsbevolking voor 2012 hadden de meest recente gegevens uit het DWH AM&SB betrekking op 2011. De correcties op basis van het Datawarehouse verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

In tabel 9 geven we de zogenaamde sleutels weer die werden berekend op basis van het Datawarehouse. In tabel 10a en tabel 10b worden deze sleutels toegepast op de cijfers voor het Vlaams Gewest en België in 2012. Voor de exacte methodologische beschrijving verwijzen we naar het methodologische rapport omtrent de nulmeting 2006.

Tabel 9. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2011)

			DWH	
			30 juni 2011	
SLEUTEL 1			Vlaams Gewest	België
Gekend zowel bij RSZ als RSZPPO (a)			11 371	20 467
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	685	1 237
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	10 686	19 230
Gekend bij RSZ, ongeacht of de persoon elders gekend is (b)			2 090 554	3 312 720
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	685	1.237
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	10 686	19 230
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	116 245	176 858
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	1 962 938	3 115 395
Gekend bij RSZPPO, ongeacht of de persoon elders gekend is (c)			191 671	356 563
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	685	1 237
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	10 686	19 230
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	8 315	15 824
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	171 985	320 272
Berekening sleutel 1			= [a / (b+c)]	0,0050
			0,0050	0,0056

Vervolg tabel 9

				DWH	
				30 juni 2011	
SLEUTEL 2			Vlaams Gewest	België	
Enkel gekend als helper na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (d)			211	288	
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	211	288	
Gekend als helper na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (e)			220	299	
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0	
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	9	11	
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0	
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	211	288	
Berekening sleutel 2			=(d/e)	0,9591	0,9632
<hr/>					
SLEUTEL 3					
Enkel gekend als helper in bijberoep (f)			282	497	
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	282
					497
Gekend als helper in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (g)			4 385	7 050	
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	0
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	8
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	253
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	3 452
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	28
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	248
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Gekend bij RVA	114
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep		Niet gekend bij RVA	282
Berekening sleutel 3			=(f/g)	0,0643	0,0705

Vervolg tabel 9

			DWH	
			30 juni 2011	
			Vlaams Gewest	België
SLEUTEL 4				
Gekend bij RSZ en/of PPO én als helper in hoofdberoep (h)			817	1 226
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	2	10
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	768	1 132
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	47	84
Berekening sleutel 4			=[h/(b+c)]	0,0004
SLEUTEL 5				
Enkel gekend als zelfstandige na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (i)			7 360	11 173
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	7 360	11 173
Gekend als zelfstandige na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (j)			7 589	11 578
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	0	3
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	215	374
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	14	28
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	7 360	11 173
Berekening sleutel 5			=(i/j)	0,0859

Vervolg tabel 9

				DWH	
				30 juni 2011	
SLEUTEL 6				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige in bijberoep (k)				10 720	17 906
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	10 720	17 906
Gekend als zelfstandige in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (l)				124 824	195 805
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	11	18
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	604	1 075
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 536	7 079
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	96 651	146 540
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	304	461
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	7 195	13 791
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 803	8 935
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	10 720	17 906
Berekening sleutel 6				=(k/l)	0,0859
Berekening sleutel 6				=(k/l)	0,0859
SLEUTEL 7					
Gekend bij RSZ en/of PPO én als zelfstandige in hoofdberoep (m)				10 900	16 952
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		60	103
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		10 361	15 925
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		479	924
Berekening sleutel 7				=[m/(b+c)]	0,0048
Berekening sleutel 7				=[m/(b+c)]	0,0048

Bron: DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 10a. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2012)

	Berekening	31/12/2011	31/03/2012	30/06/2012	30/09/2012	31/12/2012
Gekend bij RSZ (n)		2 082 808	2 087 650	2 084 666	2 090 126	2 081 679
Gekend bij RSZPPO (o)		192 623	191 614	192 163	190 778	193 035
Sleutel 1		0,0049	0,0049	0,0049	0,0049	0,0049
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	11 337	11 356	11 344	11 364	11 334
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrek- kend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	2 264 094	2 267 908	2 265 485	2 269 540	2 263 380
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		161	155	150	144	138
Sleutel 2		0,9591	0,9591	0,9591	0,9591	0,9591
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	154	149	143	138	132
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	7	6	6	6	6
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		4 790	4 772	4 753	4 735	4 716
Sleutel 3		0,0643	0,0643	0,0643	0,0643	0,0643
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	308	307	306	304	303
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	4 482	4 465	4 447	4 430	4 413
<hr/>						
Sleutel 4		0,0004	0,0004	0,0004	0,0004	0,0004
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	815	816	815	817	814
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		41 819	41 304	40 790	40 275	39 760
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	41 004	40 488	39 975	39 458	38 946

Vervolg tabel 10a (Vlaams Gewest)

	Berekening	31/12/2011	31/03/2012	30/06/2012	30/09/2012	31/12/2012
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		5 175	5 306	5 437	5 567	5 698
Sleutel 5		0,9698	0,9698	0,9698	0,9698	0,9698
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	5 019	5 146	5 273	5 399	5 526
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	156	160	164	168	172
<hr/>						
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		132 672	133 679	134 685	135 692	136 698
Sleutel 6		0,0859	0,0859	0,0859	0,0859	0,0859
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	11 394	11 480	11 567	11 653	11 740
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	121 278	122 199	123 118	124 039	124 958
<hr/>						
Sleutel 7		0,0048	0,0048	0,0048	0,0048	0,0048
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	10 867	10 886	10 874	10 894	10 864
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		372 683	373 777	374 870	375 964	377 057
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	361 816	362 891	363 996	365 070	366 193
<hr/>						
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	2 126 489	2 129 376	2 126 060	2 129 187	2 122 154

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE / Departement WSE)

Tabel 10b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2012)

	Berekening	31/12/2011	31/03/2012	30/06/2012	30/09/2012	31/12/2012
Gekend bij RSZ (n)		3 307 024	3 310 512	3 302 233	3 310 322	3 298 601
Gekend bij RSZPPO (o)		358 834	358 592	358 956	356 854	361 292
Sleutel 1		0,0056	0,0056	0,0056	0,0056	0,0056
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	20 448	20 466	20 422	20 455	20 415
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrek- kend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	3 645 410	3 648 638	3 640 767	3 646 721	3 639 478
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		204	201	198	194	191
Sleutel 2		0,9632	0,9632	0,9632	0,9632	0,9632
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	196	194	191	187	184
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	8	7	7	7	7
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		7 703	7 730	7 756	7 783	7 809
Sleutel 3		0,0705	0,0705	0,0705	0,0705	0,0705
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	543	545	547	549	551
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	7 160	7 185	7 209	7 234	7 258
<hr/>						
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	1 225	1 226	1 223	1 225	1 223
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		59 797	59 316	58 835	58 353	57 872
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	58 572	58 090	57 612	57 128	56 649

Vervolg tabel 10b (België)

	Berekening	31/12/2011	31/03/2012	30/06/2012	30/09/2012	31/12/2012
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		7 290	7 461	7 632	7 803	7 974
Sleutel 5		0,9650	0,9650	0,9650	0,9650	0,9650
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	7 035	7 200	7 365	7 530	7 695
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	255	261	267	273	279
<hr/>						
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		208 029	209 724	211 418	213 113	214 807
Sleutel 6		0,0914	0,0914	0,0914	0,0914	0,0914
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	19 024	19 179	19 334	19 489	19 644
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	189 005	190 545	192 084	193 624	195 163
<hr/>						
Sleutel 7		0,0046	0,0046	0,0046	0,0046	0,0046
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	16 936	16 951	16 915	16 942	16 909
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		606 125	608 378	610 632	612 885	615 138
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	589 189	591 427	593 717	595 943	598 229
<hr/>						
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af- ag	3 430 822	3 432 462	3 423 062	3 427 415	3 418 639

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Na de eindcorrecties op basis van het DWH AM&SB krijgen we een raming van het aantal werkenden op de laatste dag van ieder kwartaal voor volgende groepen:

Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen

De dertien groepen werkenden die we verkrijgen op basis van de bronstatistieken na de eindcorrecties, worden volgens de definities in paragraaf 4.1 als volgt onderverdeeld in drie statuten:

1) Loontrekkenden

- Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen
- Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

- Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

De loontrekkenden worden verder aangevuld met de studenten bij RSZ en RSZPPO, de grensarbeid en de PWA-werknemers (zie tabel 12).

2) Zelfstandigen

- Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

3) Helpers

- Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

De aantallen worden verder omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden zoals in de methodologie van de nulmeting 2006. Tabellen 11a en 11b geven de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België anno 2012.

Tabel 11a. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2012)

	Gemiddelde 1ste kwart. '12	Gemiddelde 2de kwart. '12	Gemiddelde 3de kwart. '12	Gemiddelde 4de kwart. '12	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ* en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	2 128 122	2 127 893	2 127 787	2 125 805	2 127 402
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	362 352	363 434	364 519	365 616	363 980
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	10 878	10 890	10 898	10 894	10 890
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	11 702	11 807	11 913	12 019	11 860
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	121 474	122 375	123 275	124 176	122 825
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	5 060	5 176	5 293	5 410	5 235
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	181	195	209	223	202
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	40 744	40 228	39 711	39 195	39 969
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	818	819	822	823	820
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	284	273	262	252	268
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	4 497	4 489	4 481	4 474	4 485
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	131	120	108	96	114
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	27	33	39	45	36

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2011 + 31 maart 2012) / 2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2012 + 30 juni 2012) / 2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2012 + 30 september 2012) / 2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2012 + 31 december 2012) / 2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2012 + gemiddelde 2de kwartaal 2012 + gemiddelde 3de kwartaal 2012 + gemiddelde 4de kwartaal 2012) / 4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 11b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2012)

	Gemiddelde 1ste kwart. '12	Gemiddelde 2de kwart. '12	Gemiddelde 3de kwart. '12	Gemiddelde 4de kwart. '12	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ* en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	3 431 869	3 427 930	3 425 347	3 423 039	3 427 046
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	590 307	592 550	594 796	597 051	593 676
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	16 944	16 955	16 963	16 960	16 955
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	19 435	19 588	19 742	19 895	19 665
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	189 441	190 982	192 524	194 065	191 753
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	7 091	7 237	7 383	7 529	7 310
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	285	310	335	360	322
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	58 327	57 844	57 360	56 875	57 602
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	1 229	1 231	1 234	1 237	1 233
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	491	473	456	438	464
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	7 226	7 270	7 314	7 358	7 292
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	166	153	139	126	146
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	36	46	56	67	51

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2011 + 31 maart 2012) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2012 + 30 juni 2012) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2012 + 30 september 2012) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2012 + 31 december 2012) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2012 + gemiddelde 2de kwartaal 2012 + gemiddelde 3de kwartaal 2012 + gemiddelde 4de kwartaal 2012) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

5. Niet-beroepsactieve bevolking

5.1. Concept

De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit de personen die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk. Het gaat om alle personen die niet bij de beroepsbevolking geteld worden.

5.2. Bronstatistieken

Er bestaan geen bronstatistieken op basis waarvan we de niet-beroepsactieve bevolking kunnen ramen. Wel kennen we op basis van de bevolkingsstatistieken van de FOD Economie de totale bevolking die in België of het Vlaams Gewest woont (paragraaf 1). Tevens becijferden we de beroepsbevolking als de som van de niet-werkende werkzoekenden en de werkenden (paragraaf 2). Wanneer we deze laatste groep aftrekken van de totale bevolking, kennen we de omvang van de niet-beroepsactieve bevolking. In tabel 12 wordt deze bewerking toegepast.

5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

Het aantal niet-beroepsactieven wordt berekend als de bevolking verminderd met de beroepsbevolking (bevolking - beroepsbevolking). In sommige gevallen – meestal in kleine gemeenten en in de meest actieve leeftijdsklassen – leidt dit tot een negatief aantal niet-beroepsactieven. Gezien de wijze van berekening impliceert dit eigenlijk dat de beroepsbevolking (werkenden + niet-werkende werkzoekenden) groter is dan de bevolking. Omdat we het aantal niet-werkende werkzoekenden volledig overnemen van de RVA-statistieken kunnen we veronderstellen dat de oorzaak hiervan zich situeert bij de raming van het aantal werkenden. Dit betekent dat we er in sommige gevallen niet in slagen om alle dubbeltellingen tussen de verschillende bronbestanden of bijschattingen weg te werken. Hierdoor overschatten we in sommige cellen het aantal werkenden, wat dan weer leidt tot een overschatting van de beroepsbevolking en dus een negatief aantal niet-beroepsactieven.

Om deze negatieve aantallen te voorkomen wordt er een bijkomende correctie gedaan op het totaal aantal geraamde werkenden. Meer specifiek wordt het negatieve saldo van de niet-beroepsactieven in rekening – in vermindering – gebracht bij de raming van het aantal werkenden (meer bepaald bij de loontrekkenden gekend bij RSZ en RSZPPO).

Echter, ook na deze correctie komt het voor dat er in een paar cellen nog een zeer miniem negatief aantal voorkomt, wat dan weer te wijten is aan afrondingsprocedures in de verschillende bewerkingen.

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2012

Tabel 12a. Bevolking (15-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2012)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	4 146 127	7 246 910
Niet-beroepsactief	1 196 976	2 245 972
Beroepsbevolking	2 949 151	5 000 937
Nwwz	204 396	560 214
Werkenden	2 744 755	4 440 724
Loontrekkenden	2 311 619	3 743 672
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 127 374	3 426 580
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	122 825	191 753
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	202	322
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 485	7 292
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	36	51
PWA-werknemers	1 074	1 350
Studenten gekend bij RSZPPO	1 638	2 852
Studenten gekend bij RSZ	19 272	29 444
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	461	5 785
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	883	6 660
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	941	37 623
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	32 428	33 961
Zelfstandigen	391 965	637 606
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	363 980	593 676
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	10 890	16 955
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	11 860	19 665
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	5 235	7 310
Helpers	41 171	59 445
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	39 969	57 602
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	820	1.233
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	268	464
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	114	146

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, CBS, IGSS, OEA, SEE, RVA, IWEPS, FOD Economie – Algemene Directie Statistiek – Bevolkingsstatistieken, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 12b. Bevolking (20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2012)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	3 787 979	6 612 234
Niet-beroepsactief	886 829	1 692 435
Beroepsbevolking	2 901 150	4 919 799
Nwwz	192 146	536 864
Werkenden	2 709 004	4 382 935
Loontrekkenden	2 276 550	3 686 947
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 104 622	3 388 394
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	122 748	191 659
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	201	322
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 482	7 288
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	36	51
PWA-werknemers	1 074	1 350
Studenten gekend bij RSZPPO	765	1 239
Studenten gekend bij RSZ	8 024	13 280
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	461	5 604
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	881	6 472
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	941	37 446
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	32 315	33 843
Zelfstandigen	391 319	636 601
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	363 366	592 708
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	10 859	16 921
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	11 859	19 662
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	5 235	7 310
Helpers	41 135	59 386
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	39 938	57 550
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	816	1 226
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	268	464
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	114	146

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, CBS, IGSS, OEA, SEE, RVA, IWEPS, FOD Economie – Algemene Directie Statistiek – Bevolkingsstatistieken, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt WSE)

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en arbeidsregime

7.1.1. Bron

De loontrekkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van een aantal bronbestanden: RSZ, RSZPPO, RIZIV, en RVA (voor de PWA-ers).

7.1.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het arbeidsregime en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

Arbeidsregime

Het arbeidsregime omvat drie categorieën: de werkenden in een voltijds regime, de werkenden in een deeltijds regime en de werkenden in een speciaal regime. De *deeltijdse* prestaties betreffen de prestaties van de werknemer die gemiddeld slechts een gedeelte presteert van de arbeidstijd van de referentiepersoon, d.i. de voltijdse werknemer in dezelfde onderneming (of bij gebrek daaraan in dezelfde sector) die dezelfde arbeid uitoefent als de betrokken werknemer.

De groep personen met een *speciaal* arbeidsregime omvat de prestaties als seizoenarbeider, interim-werknemer of werknemer met gelimiteerde prestaties. Seizoensarbeid heeft betrekking op korte arbeidsperiodes, hetzij als gevolg van de seizoensgebonden aard van het werk, hetzij als gevolg van de noodzaak van de onderneming en om een beroep te doen op versterking voor bepaalde periodes van het jaar. De interim-arbeid betreft de werknemers die door een erkend uitzendbureau ter beschikking gesteld worden van een gebruiker. De aanduiding 'gelimiteerde prestaties' geldt voor werknemers die verbonden zijn met de werkgever via een contract van korte duur en voor een tewerkstelling die per dag niet de gewoonlijke dagduur bereikt. Het betreffen hier bijvoorbeeld extra's in de horeca, monitoren in de socio-culturele sector, die voor slechts enkele uren worden aangeworven. De specifieke regelingen voor gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouw en in de horeca worden ook onder deze categorie opgenomen.

WSE(42)-sectorindeling

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt eerst een indeling gemaakt in de vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

Binnen deze hoofdsectoren wordt een meer gedetailleerde opsplitsing gemaakt volgens 42 WSE-sectoren, gebaseerd op de Nace-Bel-nomenclatuur 2008.

De WSE-sectorindeling is terug te vinden op www.steunpuntwse.be, in de rubriek 'Publicaties' (publicatietype 'Classificaties').

Tijdreeksbreuken

De bronstatistieken die worden aangewend voor de opmaak van de Vlaamse arbeidsrekening zijn onderhevig aan administratieve wijzigingen in de tijd. Hierdoor kunnen er kleine, maar soms ook meer ingrijpende tijdreeksbreuken voorkomen die betrekking hebben op de globale tewerkstelling en/of op (verschuivingen in) specifieke activiteitssectoren.

De voornaamste tijdreeksbreuken van de laatste jaren zijn de volgende:

- Vanaf 2010 worden de *dienstencheque-ondernemingen* prioritair ingedeeld volgens de aard van de geleverde diensten. Hierdoor worden heel wat van deze ondernemingen niet meer onder de sector 'Ter beschikkingstelling van personeel' (Nace 78) of onder 'Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' (buurt- en nabijheidsdiensten) (Nace 88) opgenomen, maar hoofdzakelijk onder de sectoren 'Diensten in verband met gebouwen' (poetshulp) (Nace 81) en 'Overige persoonlijke diensten' (strijkateliers) (Nace 96). Deze verschuiving gaat gepaard met aanzienlijke sprongen in het aantal werkenden in de corresponderende WSE-sectoren (cf. t14, t15 en q7) tussen 2009 en 2010.
- Vanaf 2011 werd een hervormde RSZ-aangifte voor het *overheidspersoneel* ingevoerd, die het mogelijk maakt werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen bevinden, niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer. Als gevolg van deze herzieningen (cf. het Capelo-project) werden in 2011 een 12 000-tal RSZ-loontrekkenden minder geteld. Het ging hierbij vooral om een tijdreeksbreuk in de Nace-sectoren 61.1 ('draadgebonden communicatie'), 85.3 ('secundair onderwijs') en 85.4 ('hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs').
- Voor de cijfers van 2012 werd tevens een bijkomende correctie gedaan – ook als gevolg van het Capelo-project – voor werknemers van het *ministerie van Defensie*, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden in de sector 'Algemene Overheidsdiensten' (Nace-sector 84.2).

7.1.3. Tabellen

De raming van de loontrekkende beroepsbevolking naar sector (Nace-code op 3 digits) en arbeidsregime gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle (sector)details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.1.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de loontrekkenden af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden bevatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de loontrekkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende RSZ- en RSZPPO-data. De loontrekkenden worden hiertoe in drie groepen verdeeld:

- (1) **De studenten gekend bij RSZ en RSZPPO** – We beschikken voor alle kwartalen over RSZ- en RSZPPO-data waarin de studenten opgesplitst worden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en sector. We beschouwen alle studenten als deeltijds werkenden.
- (2) **De PWA-werknemers** – Een tweede groep omvat de PWA-werknemers. Zij worden allen als deeltijds werkend beschouwd en worden allen toegewezen aan Nace-sector 78.100 ‘Arbeidsbemiddeling’ (Nace-Bel-nomenclatuur 2008) waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen behoren.
- (3) **De overige loontrekkenden** – Een derde en laatste groep omvat alle overige loontrekkenden. Het gaat dan om de uitgaande grensarbeiders en de loontrekkenden gekend bij RSZ of RSZPPO, eventueel in combinatie met een statuut als zelfstandige of helper in bijberoep of na pensioen. Deze derde groep wordt verdeeld naar sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime aan de hand van bijkomende bestanden van RSZ en RSZPPO. Op basis van deze bestanden berekenen we sleutels die we toepassen op de groep loontrekkenden. Wat het arbeidsregime betreft, gebeurt deze raming analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

Integratie van alle loontrekkenden

Wanneer we de drie groepen van loontrekkenden terug bij elkaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van het totaal aantal loontrekkenden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime. De sectorgegevens volgens Nace-code op 3 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.

7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut

7.2.1. Bron

De totale werkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van RSZ, RSZPPO, RIZIV, RVA (voor de PWA-ers) en RSVZ. De verdeling van de totale werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut werd gebaseerd op bijkomende bestanden van RSVZ, RSZ en RSZPPO.

7.2.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het statuut en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

Statuut

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) De **loontrekkenden** zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) De **zelfstandigen** zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken, zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) De **helpers** zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

WSE(42)-sectorindeling

(zie supra: 7.1.2. Definities)

7.2.3. Tabellen

De raming van de werkende beroepsbevolking naar statuut en sector (Nace-code 2 digits) gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.2.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de totale werkende beroepsbevolking af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief cor-

recties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden omvatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de werkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende data van RSZ, RSZPPO en RSVZ.

Deze raming gebeurt afzonderlijk voor de drie statuten:

- (1) De **loontrekkenden** naar sector worden gedistilleerd uit de berekeningen van de loontrekkenden naar sector en regime (zie paragraaf 7.1). De sectorgegevens per Nace-code op 3 digits worden omgerekend naar Nace-codes op 2 digits om de gegevens van de loontrekkenden te kunnen integreren met de gegevens van de zelfstandigen en helpers.
- (2) We beschikken over RSVZ-data per 31 december van ieder jaar voor de **zelfstandigen en helpers** in hoofdberoep, in bijberoep en na pensioen naar geslacht en sector (Nace-code 2 digits). Deze cijfers worden bewerkt analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

Integratie van de totale werkende beroepsbevolking

Wanneer we de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers terug bij mekaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van de totale werkende beroepsbevolking naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 2 digits) en statuut. De sectorgegevens volgens Nace-code op 2 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.